

Lesbos in het najaar

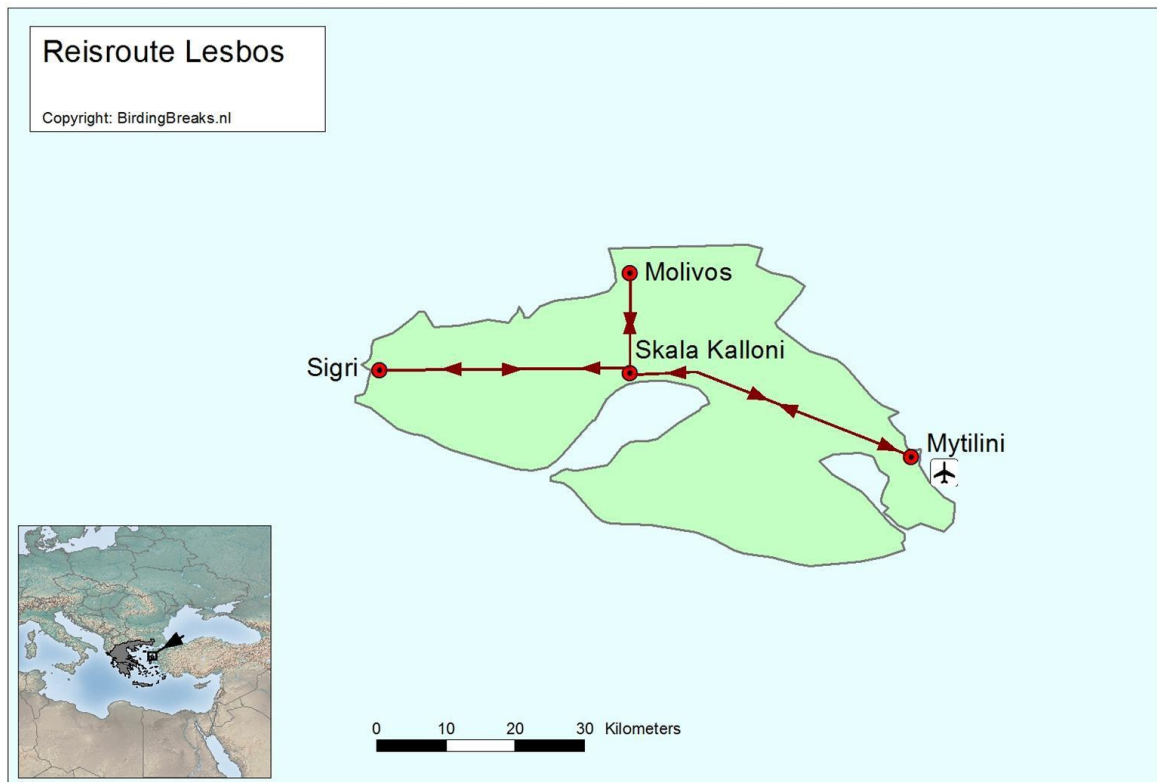
11 t/m 18 september 2015

Georganiseerd door:

www.birdingbreaks.nl

Reisschema

Dag 1 – 11 september

Op de eerste dag vliegen we 's middags rond 15 uur, zodat de aankomst rond zonsondergang is, we gaan direct naar het hotel, eten gezellig samen, maken kennis met elkaar en gaan vroeg naar bed.

Dag 2 – 12 september

De tweede dag beginnen we bij de zoutpannen, daar hebben we een lekkere start van de dag met klauwieren, Flamingos, steltjes en een grote groep putters met van alles ertussen waaronder een Hop! Hier ook Roodstuitzwaluw, Kleine Klapekster en Paapje. Na het ontbijt gaan we naar de Potamia vallei. Daar zien we onze eerste IJsvogel, maar ook veel vlinders en libellen en een mooie Zwarte Ooievaar. Niet helemaal toevallig, want dat is wel iets waar Lesbos om bekend staat.

Zwarte Ooievaar, Potamia en

Kleine Klapekster, Kalloni, 12 september 2015, Steven Wytema

Het tweede deel van Potamia (het reservoir) begint gaaf met flink wat Purperlibellen en een Dwergaalscholver! Daar zien we ook Dodaarsjes en Meerkoeten. In de vallei zelf horen en zien we niet heel veel, wel Cirlgors, Grauwe vliegenvanger en Balkanboswachter (een vlinder). We lunchen in

Skala Kalloni, en gaan daarna weer naar de zoutpannen met nu 5 kiekendieven, 1 Roodpootvalk, en tot slot een Duinpieper, een 2e IJsvogel, Griel en Steven vindt een Kroeskoppelikaan. Vlak voor onze ogen verschalkt een Kleine Klapekster enkele grote insecten. Heerlijk einde van de dag!

Dag 3 – 13 september

De tweede dag staan we natuurlijk weer vroeg op, maar ditmaal voor een speciale excursie die Steven heeft geregeld: We gaan mee met een excursie vogels ringen! Als we aankomen worden we al verrast omdat in het eerste zakje al een Noordse Nachtegaal zit! Vervolgens krijgen we bij het opzetten van wat extra netten uitleg over waarom en hoe vogels geringsd worden. Tijdens deze ochtend krijgen we een tweede Noordse Nachtegaal, Cetti's Zanger, Baardgrasmus, Grauwe én Roodkopklauwier, Zwartkop, Fitis, Grasmus en Huismus van dichtbij te zien. Ook wordt uitgelegd hoe je aan bepaalde kleine dingen kan zien hoe oud ze zijn of waaraan je ze kan herkennen. Wist je bijvoorbeeld dat een Tjiftjaf 6 "handpenversmallingen" heeft en een Fitis maar 5? Dat de Cetti's Zanger als enige zangvogel 10 staartpennen heeft in plaats van 12? Nou wij nu dus wel.

Cetti's Zanger, ringsessie en Roodkopklauwier, 13 september 2015, Steven Wytema

Tijdens het ontbijt moeten we het nog wel allemaal verwerken... Hierna gaan we naar Achladeri op zoek naar de Turkse Boomklever. Deze wordt niet gevonden, maar dat is blijkbaar ook niet zo makkelijk in het najaar. We nuttigen onze meegebrachte lunch bij een prachtig plekje bij een klooster, uitkijkend op een klein plasje waar Kleine Zwartkop, Cirlgors en veel andere soorten komen drinken. Hierna nemen we uitgebreid de tijd voor de Polichnitos zoutpannen, waar we een Grauwe Kiekendief voorbij zien jakkeren die voor hoofdbrekens zorgt, een magnifieke Slangenarend, Grote Sterns, Zwartkopmeeuwen en (alweer) een hele berg Gele Kwikstaarten. Een prachtige terugreis volgt langs de kustlijn van de kallonibaai.

Dag 4 – 14 september

De derde ochtend hebben we te veel indrukken te verwerken en gaat gids Steven alleen op pad naar de zoutpannen en komt terug met een erg leuke lijst met soorten waarvan er 4 nieuwe zouden zijn voor de reis, maar dat zijn (gelukkig) allemaal soorten die we ook in Nederland kunnen zien: Wintertaling, Wulp, Goudplevier en Wilde Eend. Wel indrukwekkend zijn de plaatjes van 2 Kroeskoppelikanen die daar (blijkbaar) al een tijd zitten. Hierna vertrekken we naar het 'wilde' westen: Sigri, Faneromeni en Ipsilou. Natuurlijk is de reis van een uurtje diverse malen onderbroken, onder andere voor een Steenuil die zich goed laat bekijken, en wederom een complexe-Grauwe-kiekendief. Bij Sigri wemelt het van de Gele kwikstaarten, Tapuiten, Paapjes en Grauwe Klauwieren. Weiland en boomgaarden die echt tot de nok zijn gevuld met vogels. Dat je aandacht op een gegeven moment wordt verlegd naar vlinders wijten we maar aan een overdosis en een zonnestek. De lunch in Sigri laten we ons goed smaken, aangezien de eigenaar even weg is, komt zijn moeder (omaatje) zich verontschuldigen, gaat (denken we) in de keuken staan en kleinzoon van een jaar of 8 neemt in keurig engels onze wensen op, en komt het ook nog brengen! Je kan begrijpen dat hij een goede fooi heeft gekregen. Bij het versteende woud zijn zoals verwacht Smyrnagors en Bruinkeelortolaan al vertrokken, maar een groep jagende Kleine Torenvalken steelt de show. We krijgen goede uitleg van

Steven over het verschil tussen Oostelijke Blonde, Izabel- en gewone Tapuit: zeker met al die jeugdkleden nog niet makkelijk! Bij Ipsilou worden we verwelkomd door 2 Raven, en vlak hierna zien we een gemengd groepje van Pimpelmezen, Grauwe Vliegenvangers, Fitissen en 1 Braamsluiper.

Kleine Torenvalken, versteende woud, en

Oostelijke Blonde Tapuit, Ipsilou, 17 september, Steven Wytema

De tocht omhoog krijgen we een bijzonder boeiende uitleg van Alex over de bloeiwijze van diverse soorten planten. Aan de andere kant van de berg wordt het door de vogels weer overgenomen: Rotsklever, Rouwmees, Sperwer, Buizerds en een grote groep Cirlgorzen laten zich mooi aan ons zien. Een korte stop bij het mooie klooster Perivoli levert niet veel soorten op maar is wel indrukwekkend en rustgevend. Vlak na Skalochori wordt toch nog even op de rem getrapt omdat Lous en Alex 'een paar roofvogels' menen te zien: dat zijn Raven. Onze verbazing groeit echter als die Raven een Slangenarend gaan lastigvallen, en op hun geroep komen als wespen op siroop tientallen andere Raven aangevlogen, waardoor de groep aangroeit tot 65 vogels! Volgens Steven (en later geverifieerd) de grootste groep op Lesbos ooit gedocumenteerd. Wat natuurlijk nog bij een verslag hoort, is dat het ná het eten het regelmatig (zo ook deze avond) nog tot behoorlijk laat gezellig blijft aan tafel.

Dag 5 – 15 september

Lous gaat met Steven mee naar de zoutpannen, maar ze stranden bij de Tsiknias rivier, waar ze stoppen bij een veld vol met Gele Kwikstaarten, klauwieren, paapjes etc. Hier vliegt een groep Kwakken over en sluipt een Waterhoentje langs het riet. Na het ontbijt wordt het plan toch gewijzigd: bij Vouvaris rivier blijkt nog steeds een Visarend te zitten! We gaan hier direct heen en het lijkt bijna makkelijker dan het is: In de eerste de beste dode boom die we zien zit de Visarend! Hij laat zich echter niet makkelijk bekijken want neemt direct de vleugels (dat doet hij regelmatig zo blijkt), en gaat op de rotsen zitten een eind verder op, nog wel erg mooi door de scoop te bekijken. Na een tijdje houden we het voor gezien en gaan weer op zoek naar de Turkse Boomklever. Dat deze vogel zich lastig laat vangen blijkt eens te meer, we worden in het bos wel verrast door een enorme diversiteit aan natuurverschijnselen: uitsluitende libellen, een hoornaarnest, vele Boomkruipers, bloeiende Euphorbia en veel meer. Hierna rijden we terug richting Visarend en daar vlakbij raken we aan de praat met een Britse vogelaar, die opeens uitroept: "are you THE Steven Whyteema?" Wij liggen natuurlijk allemaal in een deuk en dit wordt vervolgd in een gezellige babbel over wat we allemaal hebben gezien. Frank en zijn vrouw komen al jaren op Lesbos in het najaar maar vinden het dit jaar maar wat stilletjes.. wij vinden van niet! Als we hierna nogmaals langs de Visarend gaan herhaalt hij hetzelfde trucje (ook al zijn we bijzonder voorzichtig). Na de ietwat verlate lunch houden we een korte siësta, en gaan om 16u weer richting zoutpannen. Direct bij de ingang loopt een hoeveelheid Flamingo's waar je u tegen zegt, en laat Steven ons nog wat extra soorten zien die nieuw zijn voor de

reis.. niet heel bijzonder hoor, meer in de categorie 'Wilde Eend'. Wat wél bijzonder is, is dat hij aan de andere kant van de zoutpannen een vlekje ziet waaruit hij kan opmaken dat het een juveniele Roze Pelikaan is! Na enige momenten turen door de scoop weet hij ons ook te overtuigen dat het meer is dan een plastic tas en dat we echt naar de andere kant van de zoutpannen moeten. Daar eenmaal aangekomen blijkt onze vrees bewaarheid: de vogel zit strak tegen het licht in. Hier zitten de twee Kroeskoppelikanen (die al langer aanwezig zijn) wel in mooi licht. En vanzelfsprekend plukt Steven er nog wat soortjes uit (Wulp, Goudplevier, Wintertaling). Omdat we er verder niet zoveel mee kunnen sluiten we de dag af met een fraaie wandeling langs de zoutpannen met wederom leuke Paapjes, Roodborsttapuiten, grote groepen Grauwe Gorzen en enkele Graszangers die zich mooi laten zien.

Dag 6 – 16 september

Deze ochtend brengen we natuurlijk eerst een kort bezoekje aan de zoutpannen: in tegenstelling tot gisteren zit de juveniele Roze Pelikaan nu wel pontificaal vooraan en laat zich mooi fotograferen.

Kroeskoppelikanen, 15 september en Roze Pelikaan, 16 september 2015, Kalloni, Steven Wytema

De reis gaat vandaag wederom naar het westen maar dan een andere route: Eerst bezoeken we een rivier ten oosten van Gavathas, daarna lunchen in Skala Eresos, en eindigen we bij Potamia. Onze tocht wordt zoals gebruikelijk tientallen malen onderbroken doordat er iets gezien wordt. De eerste keer ditmaal is wel erg speciaal want na de Zwarte Wouw volgen 3 Wespddieven en 2 late Gierzwaluwen, maar onze aandacht daarvoor verslapt bij een groep van ruim 60 Bijeneters! De groep komt vlak over ons heen scheren en maakt van die heerlijke geluiden: puur genieten!

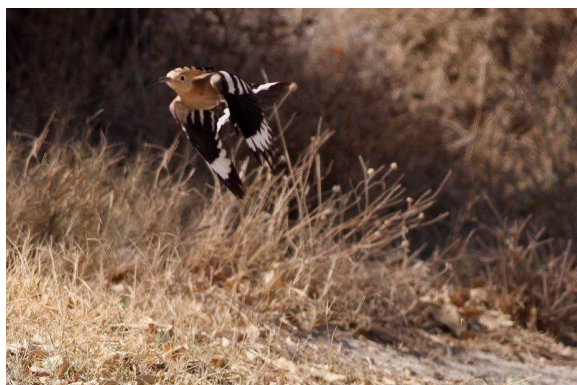

Bijeneters, ten westen van Skalochoi, 16 september 2015, Steven Wytema

De volgende stop is Lardia vallei: een geijkte plek voor allerlei Rots-soorten. We zien Rotszwaluwen en Rotsklevers, de –mussen en –lijster laten zich helaas niet zien. Van Rotsmus is bekend dat ze in het najaar lastig kunnen zijn, maar in het gesprek met Frank van gisteren bleek al dat er weinig Blauwe Rotslijsters te zien zijn... een slecht broedseizoen? We gaan in ieder geval verder naar Ancient Antissa, en zowaar is de eerste vogel die we hier zien... een Blauwe Rotslijster! De monding hier lijkt niet veel soeps maar er vliegen wel 2 Audouins meeuwen langs. De eerste is nog wat ver en snel weg, bij de tweede krijgen we heel goed uitgelegd hoe je die soort kan onderscheiden van onder andere Geelpootmeeuw. Iets stroomopwaarts scannen we nog een partij Fitissen en een grote groep zwaluwen voor de eerste Oeverzwaluwen van de reis. Terug bij de auto komen er 2 Yelkouanpijlstormvogels langs die helaas alleen Steven ziet.. dus niet op de lijst! Halverwege op weg naar Skala Eresos stoppen we (alweer) voor een overvliegende roofvogel (dat is eerder regel dan uitzondering). Deze Arendbuizerd weet voor een helling 'into thin air' te verdwijnen, en wonderbaarlijk vindt Danielle hem weer terug op een rotsblok. Erg fraai! In Skala Eresos (bij een restaurant dat bekend staat om de beste calamares van het eiland) kunnen we vanaf onze tafel de Scopoli's Pijlstormvogels langs zien vliegen. Een betere lunch kan je je toch niet wensen? Hierna nog diverse vermakelijke tussenstops met als (een-na-)laatste het vijvertje waar Steven eerder een Dwergaalscholver heeft gevonden. We zoeken allemaal en opeens ziet Lous hem duiken. Dat is maar voor even want hierna lijkt hij weer spoorloos, ook als de bomen langs de kant worden langsgelopen. Vlak voordat we weggaan blijkt hij stiekem toch naar de overkant te zijn gezwommen! We sluiten af met een korte tweede ringsessie met slechts 5 vogels.

Dag 7 – 17 september

De 'laatste' volle dag bezoeken we een nieuw gebied voor velen: het bergachtige zuidelijke deel van het eiland. Dit begint bij de rietmoerassen van Dipi Larsos met –hoe kan het ook anders- een IJsvogel. Tot nu toe hebben we die elke dag gezien! Verder hier oa Zwartkopmeeuwen, Kleine Karekieten en zowaar 1 Oostelijke Vale Spotvogel. De weg omhoog van Koriani is behoorlijk steil, en spannend, maar prima te doen. Het is altijd spannend om te kijken waar je dan uitkomt, en het uitzicht waar we dan staan is zeer indrukwekkend. Oh, laten we de Hop niet vergeten die vlak voor ons komt fourageren op de weg! Bij het uitkijkpunt vindt Alex een Bidsprinkhaan en daardoor een rups van de Wolfsmelkpijlstaart! Na enig speurwerk blijken er 20 te zitten op de Euphorbia's (waarom de wetenschappelijke naam dus ook *Hyles euphorbiae* is)!

Hop, Karionas, 17 september, Steven Wytema

Onze meegebrachte lunch wordt genuttigd op een fraai stil (beschut) plekje waar je ongeveer 10 mensen per jaar verwacht.. en zo fraai! Vogelsoorten hier zijn onder andere Kleine Zwartkop, Zwarte Ooievaar, Raaf en Grauwe Vliegenvanger. In het kastanjebos iets verder wijst Alex ons op net uitgekomen Herfsttijlloos. Zoals voorgaande dagen volgt na de lunch een siësta waar wederom gretig gebruik van wordt gemaakt. We beëindigen de dag met een lange wandeling langs de Tsiknias rivier met vele Fitissen die de berm gebruiken om te fourageren, een mooie Zomertortel die zich goed laat bekijken, en een ware show van IJsvogels: vissend, langs scheurend en ze zitten soms zelfs in de olijfboomgaard!

Dag 8 – 18 september

Na een prachtige laatste ochtend waar we naast (eindelijk) Turkse Boomklever ook de *tephronotos* Staartmees (echt een totaal ander uiterlijk dan 'onze' Staartmees!), een Braamsluiper en een groep met enorme aantallen zangvogels zien (maar de Visarend lijkt vertrokken), nemen we afscheid van Danielle en Alex: zij hebben nog anderhalve week vakantie op de westkust van het eiland!

Turkse Boomklever, Achladeri, 18 september, Steven Wytema

Een kort bezoek aan het meertje van Metochi is gemakkelijk met enkele Bosruiters en Witgatjes, en onder de tamarisken schuilt een Watersnip. Af en toe komt er een Cetti's langssluipen die echt de Watersnip aankijkt en zich lijkt af te vragen of het een vogel is of een stuk hout. De Kalloni Zoutpannen die hierna worden bezocht blijken nog tal van soorten te herbergen die we deze hele week nog niet eerder gezien hadden: Lous vindt een Zwarte Stern (de zeldzaamste van de drie moerassterns op Lesbos), we zien Poelruiter, Havik en trouwens ook een fraaie groep van elf Lepelaars, en Steven's scherpe arendsoog pikt een onvolwassen Pontische Meeuw uit de grote aantallen meeuwen. Tot slot (na de late lunch) rijden we over een zandweggetje (met diverse Duinpiepers) langs een aantal Vijgenbomen waar een jonge Wielewaal uitvliegt! We kunnen hem ook nog tweemaal in een volgende boom zien zitten, wat onze reis helemaal compleet maakt. Dat de laatste stop – Haramida moeras – vlak voor het vliegveld niet veel soorten meer herbergt is te begrijpen gezien de korte tijd beschikbaar. Na het inchecken maken we nog even de daglijst en komen uit op een zeer indrukwekkend aantal van 127 soorten! 5 meer dan de vorige Lesbos-najaarsreis en dat is best goed aangezien we de hele week een aanhoudende noordoostenstroming hebben gehad: goed voor lekker en warm weer, minder goed voor de trekvogels. In ieder geval: met weemoed vertrekken we tijdens een prachtige zonsondergang en het is niet moeilijk om tijdens de terugvlucht na te genieten van een prachtige vogelreis!

Steven Wytema, september 2015

Tijdens de reis zijn we niet alleen vogels tegengekomen, ook diverse andere dieren!

Purperlibel, Potamia reservoir, 13 september 2015, Steven Wytema

Koninginnepage, Sigri, 14 september 2015, Steven Wytema

Wolfsmelkpijlstaart, Karionas, 17 september, Steven Wytema

Ijsvogel, Tsiknias rivier, 17 september 2015, Steven Wytema

Steenuil, Limonos, 14 september 2015 en

Visarend, Chrousos rivier, 16 september, Steven Wytema

Kiekendief sp., Limonos klooster, 14 september 2015.

Dwergaalscholver, Potamia, 13 september, Steven Wytema